

PASLAUGŲ, KURIAS TEIKIANT NAUDOJAMI GYVŪNAI, POGRUPIO DELFINŲ TERAPIJOS PASLAUGOS TEIKIMO INDIKACIJOS IR KONTRAINDIKACIJOS

DELFINŲ TERAPIJOS PASLAUGŲ TEIKIMO INDIKACIJOS

- Delfinų terapija skirta vaikams (nuo 4 m.) ir suaugusiems.
- Pagal TLK-10 AM pagrindinės diagnostikos:
 - Psichikos ir elgesio sutrikimai (F00-99): išskyrus ūmius etiopatogenezės atvejus;
 - Uždegiminės centrinės nervų sistemos ligos (G00-09): liekamoji būklė po diagnostikos;
 - Įgimtos formavimosi ydos, deformacijos ir chromosomų anomalijos (Q00-99)
- Lydinčios ar pagrindinės, su kuriomis netaikomi apribojimai dalyvauti:
 - Sisteminės atrofijos, pirmiausia paveikiančios centrinę nervų sistemą (G10-14);
 - Ekstrapiramidiniai ir judesių sutrikimai (G20-G26);
 - Kitos degeneracinės nervų sistemos ligos (G30-G32);
 - Demielinizuojančios centrinės nervų sistemos ligos (G35-G37);
 - Epilepsinė būklė (G41.0-G41.9);
 - Migrena (G43.0-G43.9);
 - Kiti galvos skausmo sindromai (G44.1-G44.8);
 - Praeinantys (tranzitiniai) smegenų išemijos priepuoliai ir su jais susiję sindromai (G45.1-G45.9)
 - Kraujagysliniai smegenų sindromai sergant cerebrovaskulinėmis (smegenų kraujagyslių) ligomis (G46.1-G46.8);
 - Miego sutrikimai (G47.1-G47.9);
 - Nervų, nervų šaknelių ir rezginių sutrikimai (G50-G59);
 - Polineuropatijos ir kiti periferinės nervų sistemos sutrikimai (G60-G64);
 - Mioneuralinių jungčių ir raumenų ligos (G70-G73);
 - Cerebrinis paralyžius ir kiti paralyžiniai sindromai (G80-G83);
 - Kiti nervų sistemos sutrikimai (G90-G99);
 - Akies ir jos priedinių organų ligos (H00-H59);
 - Kitos reumatinės širdies ligos (I09);
 - Širdies išeminės ligos (I20-I25);
 - Plautinė širdies liga ir plaučių kraujotakos ligos (I26-I28);
 - Kitos širdies ligų formos (I30-I52);
 - Cerebrovaskulinės (smegenų kraujagyslių) ligos (I60-I69);
 - Arterijų, arteriolių ir kapiliarų ligos (I70-I79);
 - Venų, limfagyslių ir limfmazgių ligos, neklasifikuojamos kitur (I80-I89);
 - Kiti ir nepatikslinti kraujotakos sistemos sutrikimai (I95-I99);
 - Stemplės, skrandžio ir dvylikapirštės žarnos ligos (K20-31);
 - Krono (Crohn) liga [sritinis enteritas] (K50);
 - Dirgliosios žarnos sindromas (K58).
 - Taip pat mokslinėje literatūroje pagrindžiamas delfinų terapijos teigiamas poveikis, kuomet pacientas neturi indikuotinių diagnozių, tačiau yra patyręs perdegimą, stresą (ūminį ar lėtinį), jaučia nerimą, pervargimą, tėvystės perdegimą, ar panašius kitus psichinės sveikatos negatyvius veiksnius, kurie turi tikimybę ilgai netaikant poveikio priemonių išsivystyti į ūmią ligos ar ilgą laiką trunkančią sveikatos sutrikimo būklę.

- Lydinčios ar pagrindinės, su kuriomis būtina specialisto konsultacija prieš atvykstant, tik remisijoje ir tik su ligą gydančio gydytojo - specialisto nuomone, kad delfinų terapijoje esantys veiksniai pacientui rizikos nekelia:
- Piktybiniai navikai (C00-96);
- Navikai in situ (D00-09);
- Gerybiniai navikai (D10-36);
- Neaiškios ar nežinomos eigos navikai (D37-48);
- Endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos (E00-89);
- Epilepsija (G40);
- Hipertenzinės ligos (I10-15);
- Virškinimo sistemos ligos, išvaržos (K40-46);
- Odos ir poodžio ligos (L00-99);
- Jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligos (M00-99);
- Lyties ir šlapimo sistemos ligos (N00-99).
- Ortopedinės ligos (laikysenos sutrikimas, skoliozė, hiperomobilumas);
- Įgimta stuburo išvarža;
- Mokymosi ir kalbos sutrikimai;
- Multipleksinė sklerozė;
- Sensorikos sutrikimai;
- Smegenų traumos;
- Potrauminės būklės;
- Aklumas;
- Amputacija;
- Reumatoidinis artritas.

DELFINŲ TERAPIJOS PASLAUGŲ TEIKIMO KONTRAINDIKACIJOS

- Pagal TLK-10 AM pagrindinės diagnozės:
 - Tam tikros infekcinės ir parazitų sukeltos ligos (A00-B99);
 - Krešėjimo sutrikimai, purpura ir kitos hemoraginės būklės (D65-D69) {esant vaistais nekontroliuojamai būklei, jeigu priepuoliai per gyvenimą kartojosi daugiau nei 3 kartus su koma};
 - Nuo smegenų pažeidimo lokalizacijos priklausanti (židininė) (dalinė) simptominė epilepsija ir epilepsiniai sindromai su sudėtingais daliniais priepuoliais, esant sunkiai gydomai epilepsijai (G40.21);
 - Išplitusi (generalizuota) idiopatinė epilepsija ir epilepsiniai sindromai, esant sunkiai gydomai epilepsijai (G40.31);
 - Psichikos ir elgesio sutrikimai dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo (F10-F19). Esant ūmiems etiopatogenezės atvejus;
 - Šizofrenija (F20). Esant ūmiems etiopatogenezės atvejus;
 - Šizoafektiniai sutrikimai (F25). Esant ūmiems etiopatogenezės atvejus;
 - Ausies ir speninės ataugos ligos (H60-H95);
 - Ūminis reumatas (I00-I02);
 - Kvėpavimo sistemos ligos (J00-J99);
 - Pulpos ir periapikalinių audinių ligos (K04);
 - Gingivitas ir periodonto ligos (K05);

- Kiti dantenu ir bedantės alveolinės ataugos pakitimai (K06);
- Kitos žandikaulių ligos (K10);
- Seilių liaukų ligos (K11);
- Stomatitas ir susiję pakitimai (K12);
- Kitos lūpos ir burnos gleivinės ligos (K13);
- Kirmėlinės ataugos ligos (K35-K38);
- Nėštumas, gimdymas ir laikotarpis po gimdymo (O00-O99);
- Atlantoaxialinis nestabilumas Dauno sindromo atveju (kai pirmieji du kaklo srities C-1 ir C-2 stuburo slanksteliai yra netvirtai sujungti tam tikrais raiščiais, kurie išlaiko stuburą). Šiuo atveju galimas paciento dalyvavimas tik sausumoje, be lipimo į vandenį.
- Gyvybei pavojinga būklė;
- Ūmus uždegimas, karščiavimas;
- Laikotarpis iki trijų dienų po skiepų;
- Neįveikiama baimė delfinams;
- Pacientas apsvaigęs nuo alkoholio, narkotikų ar psichotropinių medžiagų;
- Patologiniai lūžiai;
- Sveikatos būklės pablogėjimas dėl sutrikusio kraujospūdžio;
- Agresyvi emocinė būklė kelianti saugumo pavojų aplinkiniams arba gyvūnams;
- Trumpas laikotarpis po chirurginės intervencijos ir neužgijusios pooperacinės žaizdos.
- Kitos būklės, kuomet PASP DT komandos sprendimu jų kompleksškumas viršija PASP delfinų terapeutų žinias ir įgūdžius. Tokiu atveju užsiėmimai gali būti nutraukiami arba nevedami.

Sąrašą parengė prof. dr. Daiva Mockevičienė